

Concise List of Sources Concerning the Constitutional Reforms of 1988-1989 in Belgium

---

Constitutional amendments

- Art. 17, 15 juli 1988, B.S. 19 juli 1988.
- Art. 47, 7 juli 1988, B.S. 9 juli 1988.
- Art. 48, 7 juli 1988, B.S. 9 juli 1988.
- Art. 59bis, 15 juli 1988, B.S. 19 juli 1988.
- Art. 107ter, 7 juli 1988, B.S. 9 juli 1988.
- Art. 108ter, 7 juli 1988, B.S. 9 juli 1988.
- Art. 115, 7 juli 1988, B.S. 9 juli 1988.

Statutes

- **8 augustus 1988** - Bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, B.S. 13 augustus 1988.
- *8 août 1988 - Loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles*, Mon.B. 13 août 1988.
- **9 augustus 1988** - Wet tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen, B.S. 13 augustus 1988.
- *9 août 1988 - Loi portant modification de la loi communale, de la loi électorale communale, de la loi organique des centres publics d'aide sociale, de la loi provinciale, du Code électoral, de la loi organique des élections provinciales et de la loi organisant l'élection simultanée pour les chambres législatives et les conseils provinciaux*, Mon.B. 13 août 1988.
- **6 januari 1989** - Bijzondere wet op het Arbitragehof, B.S. 7 januari 1989.
- *6 janvier 1989 - Loi spéciale sur la Cour d'arbitrage*, Mon.B. 7 janvier 1989.
- **12 januari 1989** - Bijzondere wet met betrekking tot de Brusselse Instellingen, B.S. 14 januari 1989.
- *12 janvier 1989 - Loi spéciale relative aux Institutions bruxelloises*, Mon.B. 14 janvier 1989.
- **12 januari 1989** - Wet tot regeling van de wijze waarop de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt verkozen, gewijzigd bij wet van 31 maart 1989, tot wijziging van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt verkozen, B.S. 20 april 1989.

- 12 janvier 1989 - *Loi réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, modifiée par la loi du 31 mars 1989, modifiant la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale*, Mon.B. 20 avril 1989.
- 16 januari 1989 - Bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, B.S. 17 januari 1989.
- 16 janvier 1989 - *Loi spéciale relative au financement des Communautés et des Régions*, Mon.B. 17 janvier 1989.
- 23 januari 1989 - Wet op het rechtscollege bedoeld bij artikel 92bis, §5 en §6, en artikel 94, §3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, B.S. 24 januari 1989.
- 23 janvier 1989 - *Loi sur la juridiction visée aux articles 92bis, §5 et §6, et 94, §3, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles*, Mon.B. 24 janvier 1989.
- 23 januari 1989 - Wet houdende uitvoering van artikel 110, §2, tweede lid, van de Grondwet, B.S. 24 januari 1989.
- 23 janvier 1989 - *Loi portant application de l'article 110, §2, alinéa 2, de la Constitution*, Mon.B. 24 janvier 1989.

Publications

Text-editions

ALEN A., DUJARDIN J.,

1988   *Staatshervorming : De nieuwe grondwet en haar uitvoeringswetten*.
CEPESS, Brussel, Story-Scientia, X + 165 blz.

CRAENEN G., DEWACHTER W.,

1988   *De Belgische Grondwet van 1831 tot heden, Nederlandse en Franse teksten, met aanvullingen 1988*. Leuven, Acco, 43 blz.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap,

1989   *Bijzondere wet tot hervorming der Instellingen. Officieuse Coördinatie*. Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 50 blz.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap,

1989   *Het Arbitragehof*. Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 42 blz.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap,

1989   *De Brusselse Instellingen*. Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 61 blz.

Descriptive publications

- BLANPAIN R. (ed.),
1989 *Staat, Gemeenschappen en Gewesten*. Brugge, Die Keure, XI + 144 blz.
- DE BATSELIER N.,
1989 *De financiering van het nieuwe België*. Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, VII + 98 blz.
- DE BRUYCKER Ph.,
1989 Bruxelles dans la réforme de l'Etat. In : *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 1989, nrs. 1230-1231, 61 p.
- DEWEERDT M.,
1989 *Het nieuwe België*, Brussel, De Standaard. 67 blz.
- DEWEERDT M.,
1989 De tweede Belgische Revolutie : de staatshervorming 1970-1989. In : *De gids op maatschappelijk gebied*, 1989, blz. 231-247.
- INSTALLE M. e.a.,
1989 Le financement des Communautés et des Régions. In : *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 1989, nrs. 1240-1241, 91 p.
- LOUMAYE S.,
1989 Les nouvelles institutions bruxelloises. In : *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 1989, nrs. 1232-1233, 56 p.
- MEAN A.,
1989 *Comprendre la Belgique fédérale : les nouvelles institutions*. Bruxelles, La Libre Belgique, 70 p.
- VOLKSUNIE
1989 *De macht van de middelen*. Brussel, Volksunie, 71 blz.
- YSEBAERT C.
1989 *Politiek Zakboekje 1989 : onze politieke structuren na de vijfde grondwetsherziening*. Antwerpen, Kluwer, 382 + 118 blz.
- 1988 La révision de la constitution. Juillet 1989. In : *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 1988, nr. 1207, 32 p.

Commentaries

- ALEN A., SUETENS L.-P. (ed.),
1988 *Zeven knelpunten na zeven jaar staatshervorming*. Brussel, Story-Scientia, 383 blz.

YERNA J. e.a.,

- 1989 Réflexions sur la Belgique en mutation. In : *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 1989, nr. 1234, 30 p.

Articles

ALEN A.,

- 1989 Het nieuwe België in drie fasen. Een schematisch overzicht. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 67-85.

ALEN A.,

- 1989 De bevoegdheidsverdeling tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Enkele algemene bedenkingen na de derde staatshervorming. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 139-148.

ALEN A.,

- 1989 Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn instellingen. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 491-494.

ALEN A.,

- 1989 De rechtsopvolging van de Staat door de Gemeenschappen en de Gewesten. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 431-445.

ALEN A., MEERSSCHAUT F.,

- 1989 Het Arbitragehof, (nog steeds) een grondwettelijk hof in wording. Een commentaar op de bijzondere wet van 6 januari 1989. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 211-232.

ALEN A., PEETERS P.,

- 1989 Op zoek naar een coöperatief federaal staatsmodel - Over de samenwerking tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten na de derde staatshervorming. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 343-371.

ALEN A., SEUTIN B.,

- 1989 De fiscale bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 271-288.

BERCKX P.,

- 1989 Voorkoming en regeling van bevoegdheids- en belangencollecten. In : *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, 1989, blz. 11-32.

BOURTEMBOURG J.,

- 1988 L'enseignement et la communautarisation. In : *Administration publique* (T), 1988, pp. 183-199.

DELPERE F.,

- 1989 La réforme de l'Etat, I. La voie fédérale. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 2-3.

GEHLEN S.,

- 1988 Bruxelles, Région à part entière ? A propos de la révision de l'article 108ter de la Constitution. In : *Administration publique* (T), 1988-3, pp. 200-210.

HAUBERT B., VANDERNOOT P.,

- 1988 La nouvelle loi des réformes institutionnelles du 8 août 1988. In : *Administration publique* (T), 1988, pp. 211-267.

JADOT B.,

- 1989 La réforme de l'Etat, VI. Les compétences régionales dans les matières autres que celles qui concernent l'économie. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 178-180.

JONGEN F.,

- 1989 La réforme de l'Etat, II. Les innovations institutionnelles. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 40-42.

LEJEUNE Y.,

- 1989 La réforme de l'Etat, VII. Les nouvelles institutions bruxelloises ; UYTENDAELE M., A propos des ordonnances de la Région Bruxelloise. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 412-415.

LEROY M.,

- 1989 La réforme de l'Etat, III. La communautarisation de l'enseignement. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 71-74.

MOLITOR A.,

- 1988 La première phase des nouvelles réformes institutionnelles. In : *Administration publique* (T), 1988-3, pp. 268-278.

SCHOLSEN J.-C.,

- 1989 La réforme de l'Etat, VIII. Les nouvelles règles de financement. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 251-253.

UYTTENDAELE M.,

- 1989 La réforme de l'Etat, IV. Les nouvelles compétences communautaires, autres que l'enseignement. In : *Journal des Tribunaux*, 1989, pp. 103-106.